

Republic of the Philippines
Department of Education
DepEd Complex, Meralco Avenue
Pasig City

K to 12 Gabay Pangkurikulum

FILIPINO

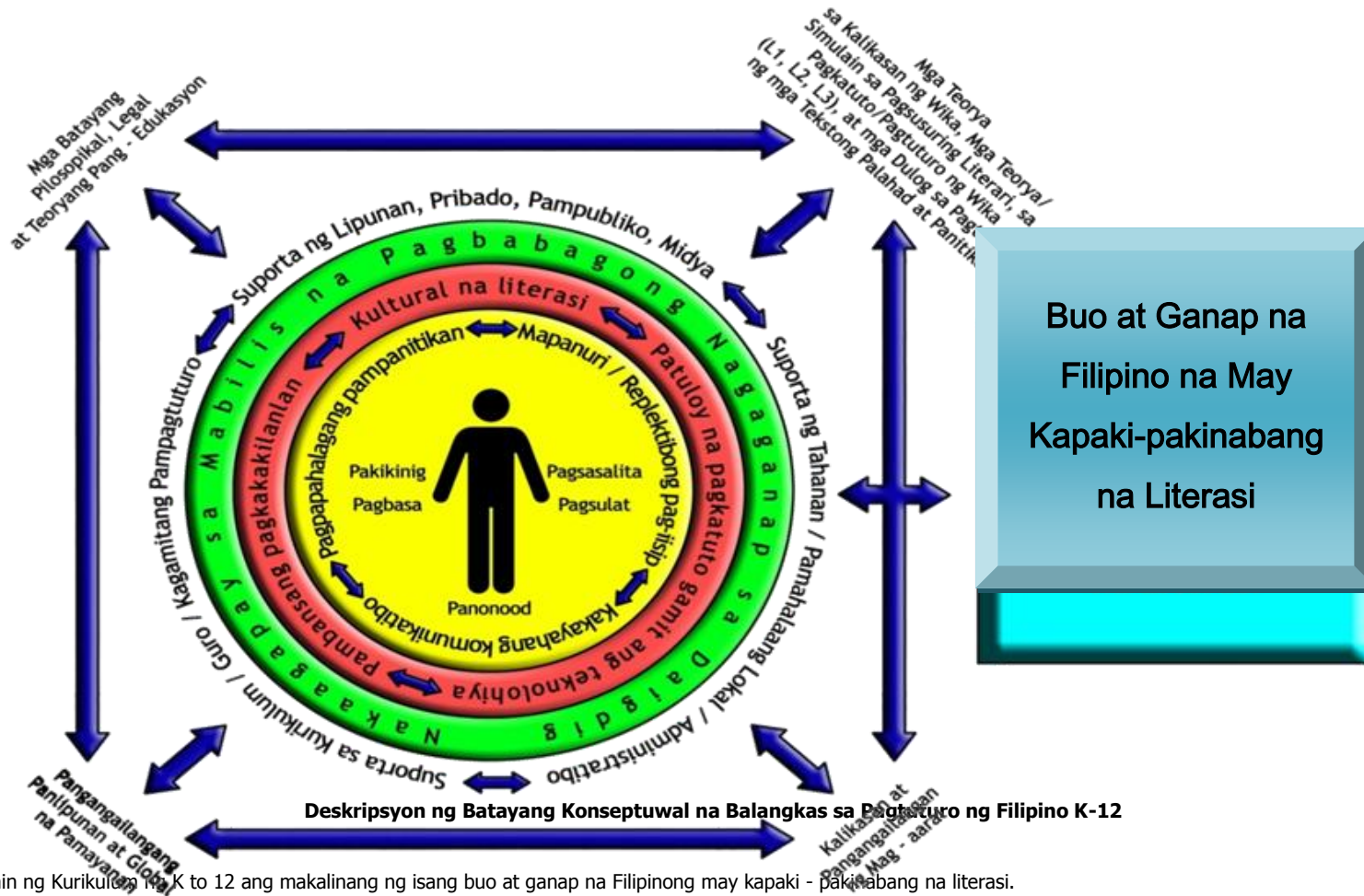
(Baitang 1 - 10)

May 2016

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

K to 12 Curriculum: Tunguhin, Inaasahang Bunga/Resulta, Pamantayang Pangnilalaman, Pamantayan sa Pagganap

KONSEPTUWAL NA BALANGKAS SA PAGTUTURO NG FILIPINO SA K - 12

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Kaugnay nito, layunin ng pagtuturo ng Filipino na malinang ang (1) kakayahang komunikatibo, (2) replektibo / mapanuring pag-iisip at, (3) pagpapahalagang pampanitikan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng mga babasahin at teknolohiya tungo sa pagkakaroon ng pambansang pagkakakilanlan, kultural na literasi, at patuloy na pagkatuto upang makaagapay sa mabilis na pagbabagong nagaganap sa daigdig.

Sa ikatatamo ng mithiing ito, kailangan ng mga kagamitang panturo ng mga guro bilang suporta sa kurikulum na magmumula sa administrasyon, ahensiyang panlipunan, pribado at publiko, pamahalaang lokal, midya, tahanan at iba pang sektor ng lipunan.

Isinaalang-alang sa pagbuo ng kurikulum ang pangangailangang panlipunan, lokal at global na pamayanan, maging ang kalikasan at pangangailangan ng mga mag-aaral. Pinagbatayan din ang mga legal na batas pang-edukasyon, at mga teoryang pilosopikal ng edukasyon at wika nina Jean Piaget (Developmental Stages of Learning), Leo Vygotsky (Cooperative Learning), Jerome Bruner (Discovery Learning), Robert Gagne (Heirarchical Learning), David Ausubel (Interactive/Integrated Learning), Cummins (Basic Interpersonal Communication Skills-BICS at Cognitive Academic Language Proficiency Skills-CALPS) at ng ating pambansang bayaning si Dr. Jose P. Rizal na nagsabing “nasa kabataan ang pag-asa ng bayan”. Dahil ang Filipino ay nasa disiplina ng wika, pinagbatayan ang mga teorya sa kalikasan at pagkatuto ng wika, mga teorya / simulain sa pagsusuring panliterasi at mga pagdulog sa pagtuturo ng wika (W1, W2, W3) at pagtuturo ng mga akdang pampanitikan at tekstong palahad.

Mga Pamantayan sa Filipino K-12

A. Pamantayan sa Programa (*Core Learning Area Standard*):

Pamantayan ng Programa ng Baitang 1-6	Nagagamit ang wikang Filipino upang madaling maunawaan at maipaliwanag ang mga kaalaman sa araling pangnilalaman, magamit ang angkop at wastong salita sa pagpapahayag ng sariling kaisipan, damdamin o karanasan nang may lubos na paggalang sa kultura ng nagbibigay at tumatanggap ng mensahe.
Pamantayan ng Programa ng Baitang 7-10	Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at mga akdang pampanitikang rehiyunal, pambansa, saling-akdang Asyano at pandaigdig tungo sa pagtatamo ng kultural na literasi.

B. Pangunahing Pamantayan ng Bawat Yugto (*Key Stage Standards*):

K – 3	4 – 6	7 – 10	11 – 12
Sa dulo ng Baitang 3, nakakaya ng mga mag-aaral na ipakita ang kasanayan sa pag-unawa at pag-iisip sa mga narinig at nabasang teksto at ipahayag nang mabisa ang mga ibig sabihin at nadarama.	Sa dulo ng Baitang 6, naipapakita ng mga mag-aaral ang sigla sa pagtuklas at pagdama sa pabigkas at pasulat na mga teksto at ipahayag nang mabisa ang mga ibig sabihin at nadarama.	Sa dulo ng Baitang 10, naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, replektibo/mapanuring pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa tulong ng mga akdang rehiyonal, pambansa at salintekstong Asyano at pandaigdig upang matamo ang kultural na literasi.	Sa dulo ng Baitang 12 naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, replektibo/mapanuring pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa tulong ng iba't ibang disiplina at teknolohiya upang magkaroon ng akademikong pag-unawa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pamantayan sa Bawat Baitang (Grade Level Standards):

Baitang	Pamantayan sa Bawat Baitang
K	Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pagpapahayag ng iniisip at damdamin sa wikang katutubo at ang kahandaan sa pagbasa at pagsulat upang makilala ang sarili at matutong makisalamuha sa kapwa.
1	Pagkatapos ng Unang Baitang , inaasahang nauunawaan ng mga mag-aaral ang mga pasalita at di-pasalitang paraan ng pagpapahayag at nakatutugon nang naaayon. Nakakamit ang mga kasanayan sa mabuting pagbasa at pagsulat upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o nibel at kaugnay ng kanilang kultura.
2	Pagkatapos ng Ikalawang Baitang , inaasahang nasasabi ng mga mag-aaral ang pangunahing diwa ng tekstong binasa o napakinggan, nagagamit ang mga kaalaman sa wika, nakababasa nang may wastong paglilipon ng mga salita at maayos na nakasusulat upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o nibel at kaugnay ng kanilang kultura.
3	Pagkatapos ng Ikatlong Baitang , inaasahang nasasabi na ng mga mag-aaral ang pangunahing diwa ng tekstong binasa o napakinngan at nakapagbibigay ng kaugnay o katumbas na teksto, nagagamit ang mga kaalaman sa wika, nakababasa nang may wastong palipon ng mga salita at maayos na nakasulat gamit ang iba't ibang bahagi ng pananalita upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o lebel at kaugnay ng kanilang kultura.
4	Pagkatapos ng Ikaapat na Baitang , naipamamalas na ng mga mag-aaral ang kakayahan sa pagbasa, pagsulat at pakikipagtalastasan nang wasto upang maipahayag ang kaalaman, ideya at damdaming angkop sa kaniyang edad at sa kulturang kinabibilangan at nakikilahok sa pagpapaunlad ng pamayanan.
5	Pagkatapos ng Ikalimang Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pakikipagtalastasan, mapanuring pag-iisip at, pagpapahalaga sa panitikan at kultura sa pamamagitan ng iba't ibang teksto/ babasahing lokal at pambansa.
6	Pagkatapos ng Ikaanim na Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pakikipagtalastasan, mapanuring pag-iisip at pagpapahalaga sa wika, panitikan at kultura upang makaambag sa pag-unlad ng bansa.
7	Pagkatapos ng Ikapitong Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at akdang pampanitikang rehiyunal upang maipagmalaki ang sariling kultura, gayundin ang iba't ibang kulturang panrehiyon.
8	Pagkatapos ng Ikawalong Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at akdang pampanitikang pambansa upang maipagmalaki ang kulturang Pilipino.
9	Pagkatapos ng Ikasiyam na Baitang , Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at saling-akdang Asyano upang mapatibay ang pagkakakilanlang Asyano.
10	Pagkatapos ng Ikasampung Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at saling-akdang pandaigdig tungo sa pagkakaroon ng kamalayang global.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

BAITANG 8

UNANG MARKAHAN

TEMA	Salamin ng Kahapon...Bakasin Natin Ngayon
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang mag-aaral ng pag-unawa sa mga akdang pampanitikan sa Panahon ng mga Katutubo, Espanyol at Hapon
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nabubuo ang isang makatotohanang proyektong panturismo
PANITIKAN	Karunungang-bayan (Salawikain, Sawikain, Kasabihan), Alamat, Epiko, Tula (kabilang ang Haiku/Senryu ng Hapon)
GRAMATIKA	Paghahambing Pang-abay na Pamanahon at Panlunan Mga Eupemistikong Pahayag Mga Hudyat ng Sanhi at Bunga ng mga Pangyayari Mga Pahayag sa Pag-aayos ng Datos
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
Karunungang-bayan/Tula (6 na sesyon) F8PN-Ia-c-20 Nahuhulaan ang mahahalagang kaisipan at sagot sa mga karunungang-bayang napakinggan	F8PB-Ia-c-22 Naiuugnay ang mahahalagang kaisipang nakapaloob sa mga karunungang-bayan sa mga pangyayari sa tunay na buhay sa kasalukuyan	F8PT-Ia-c-19 Nabibigyang-kahulugan ang mga talinghagang ginamit	F8PD-Ia-c-19 Nakikilala ang bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan na ginamit sa napanood na pelikula o programang pantelebisyon	F8PU-Ia-c-20 Naibabahagi ang sariling kuro-kuro sa mga detalye at kaisipang nakapaloob sa akda batay sa: -pagiging totoo o hindi totoo -may batayan o kathang isip lamang	F8PS-Ia-c-20 Naisusulat ang sariling bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan na angkop sa kasalukuyang kalagayan	F8WG-Ia-c-17 Nagagamit ang paghahambing sa pagbuo ng alinman sa bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan (eupemistikong pahayag)	
Alamat/Maikling Kuwento (6 na sesyon) F8PN-Id-f-21 Nailalahad ang sariling pananaw sa pagiging makatotohanan/ di-makatotohanan ng mga puntong binibigyang diin sa napakinggan	F8PB-Id-f-23 Nasusuri ang pagkakabuo ng alamat batay sa mga elemento nito	F8PT-Id-f-20 Naibibigyang kahulugan ng mata-talinghagang pahayag sa alamat	F8PD-Id-f-20 Nasusuri ang pagkakatulad at pagkakaiba ng napanood na alamat sa binasang alamat	F8PS-Id-f-21 Nabubuo ang angkop na pagpapasiya sa isang sitwasyon gamit ang: -pamantayang pansarili	F8PU-Id-f-21 Nakasusulat ng sariling alamat tungkol sa mga bagay na maaaring ihambing sa sarili	F8PN-Id-f-21 Nagagamit nang wasto ang mga kaalaman sa pang-abay na pamanahon at panlunan	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggagan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
				-pamantayang itinakda		sa pagsulat ng sariling alamat	
<p>Epiko (7 sesyon)</p> <p>F8PN-Ig-h-22 Nakikinig nang may pag-unawa upang : - mailahad ang layunin ng napakinggagan - maipaliwanag ang pagkakaugnay-ugnay ng mga pangyayari</p>	<p>F8PB-Ig-h-24 Napauunlad ang kakayahang umunawa sa binasa sa pamamagitan ng: - paghihinuha batay sa mga ideya o pangyayari sa akda -dating kaalaman kaugnay sa binasa</p>	<p>F8PT-Ig-h-21 Nakikilala ang kahulugan ng mga piling salita/ pariralang ginamit sa akdang epiko ayon sa: -kasing -kahulugan at kasalungat na kahulugan -talinghaga</p>	<p>F8PD-Ig-h-21 Nauuri ang mga pangyayaring may sanhi at bunga mula sa napanood na video clip ng isang balita</p>	<p>F8PS-Ig-h-22 Nagagamit ang iba't ibang teknik sa pagpapalawak ng paksa: -paghahawig o pagtutulad -pagbibigay depinisyon -pagsusuri</p>	<p>F8PU-Ig-h-22 Naisusulat ang talatang: -binubuo ng magkakaugnay at maayos na mga pangungusap - nagpapa-hayag ng sariling palagay o kaisipan -nagpapakita ng simula, gitna, wakas</p>	<p>F8WG-Ig-h-22 Nagagamit ang mga hudyat ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (dahil,sapagkat,kaya,bu nga nito, iba pa)</p>	
<p>Pangwakas na Gawain (8 sesyon)</p> <p>F8PN-Ii-j-23 Naibabahagi ang sariling opinyon o pananaw batay sa napakinggagan pag-uulat</p>	<p>F8PB-Ii-j-25 Naipaliliwanag ang mga hakbang sa paggawa ng pananaliksik ayon sa binasang datos</p>	<p>F8PT-Ii-j-22 Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang di maunawaan kaugnay ng mga hakbang sa pananaliksik</p>	<p>F8PD-Ii-j-22 Naiisa-isa ang mga hakbang ng pananaliksik mula sa <i>video clip</i> na napanood sa <i>youtube</i> o iba pang pahatid pangmadla</p>	<p>F8PS-Ii-j-23 Nakagagawa ng sariling hakbang ng pananaliksik nang naayon sa lugar at panahon ng pananaliksik</p>	<p>F8PU-Ii-j-23 Nagagamit sa pagsulat ng resulta ng pananaliksik ang awtentikong datos na nagpapakita ng pagpapahalaga sa katutubong kulturang Pilipino</p>	<p>F8WG-Ii-j-23 Nagagamit nang maayos ang mga pahayag sa pag-aayos ng datos (una, isa pa, iba pa)</p>	<p>F8EP-Ii-j-7 Nailalathala ang resulta ng isang sestatistikong pananaliksik na nagpapakita ng pagpapahalaga sa katutubong kulturang Pilipino</p>

IKALAWANG MARKAHAN

TEMA	Sandigan ng Lahi... Ikarangal Natin
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ng pag-unawa sa mga akdang pampanitikan lumaganap sa Panahon ng Amerikano, Komonwelt at sa Kasalukuyan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naisusulat ang sariling tula sa alinmang anyong tinalakay tungkol sa pag-ibig sa tao, bayan o kalikasan
PANITIKAN	Tula, Balagtas, Sarswela, Sanaysay at Maikling Kuwento
GRAMATIKA	Mga Hudyat ng Pagsang-ayon at Pagsalungat (Wastong Anyo ng Pandiwa sa Iba't ibang Aspekto) Kaantasan ng Pang-uri Iba't ibang Paraan ng Pagpapahayag
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
<p>Tula (7 sesyon)</p> <p>F8PN-IIa-b-24 Naihahambing ang sariling saloobin at damdamin sa saloobin at damdamin ng nagsasalita</p>	<p>F8PB-IIa-b-24 Napipili ang mga pangunahin at pantulong na kaisipang nakasaad sa binasa</p>	<p>F8PT-IIa-b-23 Natutukoy ang payak na salita mula sa salitang maylapi</p>	<p>F8PD-IIa-b-23 Nasusuri ang paraan ng pagbigkas ng tula ng mga kabataan sa kasalukuyan batay sa napanood (maaaring sa <i>youtube o sa klase</i>)</p>	<p>F8PS-IIa-b-24 Nabibigkas nang wasto at may damdamin ang tula</p>	<p>F8PU-IIa-b-24 Naisusulat ang dalawa o higit pang saknong ng tulang may paksang katulad sa paksang tinalakay</p>	<p>F8WG-IIa-b-24 Nagagamit ang mga angkop na salita sa pagbuo ng orihinal na tula</p>	<p>F8EP-IIa-b-8 Nagagamit ang kaalaman at kasanayan sa paggamit ng internet sa pananaliksik tungkol sa mga anyo ng tula</p>
<p>Balagtasang (8 sesyon)</p> <p>F8PN-IIc-d-24 Nabubuo ang mga makabuluhang tanong batay sa napakinggan</p>	<p>F8PB-IIc-d-25 Naibibigay ang opinyon at katuwiran tungkol sa paksa ng balagtasang</p>	<p>F8PT-IIc-d-24 Naipaliliwanag ang mga eupimistiko o masining na pahayag na ginamit sa balagtasang</p>	<p>F8PD-IIc-d-24 Naipaliliwanag ang papel na ginagampanan ng bawat kalahok sa napanood na balagtasang</p>	<p>F8PS-IIc-d-25 Nangangatuwi-ranan nang maayos at mabisa tungkol sa iba't ibang sitwasyong</p>	<p>F8PU-IIc-d-25 Naipakikita ang kasanayan sa pagsulat ng isang tiyak na uri ng paglalahad na may pagsang-ayon at pagsalungat</p>	<p>F8WG-IIc-d-25 Nagagamit ang mga hudyat ng pagsang-ayon at pagsalungat sa paghahayag ng opinyon</p>	
<p>Sarswela (8 sesyon)</p> <p>F8PN-IIe-f-25 Naisasalaysay ang magkakaugnay na pangyayari sa napakinggan</p>	<p>F8PB-IIe-f-25 Naipahahayag ang pangangatuwiran sa napiling alternatibong solusyon o propisyon sa suliraning inilahad sa tekstong binasa</p>	<p>F8PT-IIe-f-25 Naibibigay ang kasing-kahulugan at kasalungat na kahulugan ng mahihirap na salitang ginamit sa akda</p>	<p>F8PD-IIe-f-25 Napahahalaga-han ang kulturang Pilipino na masasalamang sa pinanood na sarsuwela</p>	<p>F8PS-IIe-f-26 Naitatanghal ang ilang bahagi ng alinmang sarsuwelang nabasa, napanood o napakinggan</p>	<p>F8PU-IIe-f-26 Nasusuri nang pasulat ang papel na ginagampanan ng sarsuwela sa pagpapataas ng kamalayan ng mga Pilipino sa kultura ng iba't ibang rehiyon sa bansa</p>	<p>F8WG-IIe-f-26 Nagagamit ang iba't ibang aspekto ng pandiwa sa isasagawang pagsusuri ng sarsuwela</p>	<p>F8EP-IIe-f-9 Naisasagawa ang sistematikong pananaliksik tungkol sa paksa gamit ang iba't ibang batis ng impormasyong resorses</p>
<p>Sanaysay (6 na sesyon)</p> <p>F8PN-IIif-g-25 Nahihinuha ang nais ipahiwatig ng sanaysay na napakinggan</p>	<p>F8PB-IIif-g-26 Naipaliliwanag ang tema at mahahalagang kaisipang nakapaloob sa akda</p>	<p>F8PT-IIif-g-26 Naikiklino (clining) ang mga piling salitang ginamit sa akda</p>	<p>F8PD-IIif-g-26 Naiuugnay ang tema ng napanood na programang pantelebisyon sa akdang tinalakay</p>	<p>F8PS-IIif-g-27 Nailalahad nang maayos ang pansariling pananaw, opinyon at saloobin kaugnay ng akdang tinalakay</p>	<p>F8PU-IIif-g-27 Napipili ang isang napapanahong paksa sa pagsulat ng isang sanaysay</p>	<p>F8WG-IIif-g-27 Nagagamit ang iba't ibang paraan ng pagpapahayag (pag-iisa-isa, paghahambing, at iba pa) sa pagsulat ng sanaysay</p>	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakingsan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
<p>Maikling Kuwento (7 sesyon)</p> <p>F8PN-IIg-h-26 Nabibigyang-katangian ang mga tauhan batay sa napakingsang paraan ng kanilang pananalita</p>	<p>F8PB-IIg-h-27 Naiiugnay ang mga kaisipan sa akda sa mga kaganapan sa sarili, lipunan, at daigdig</p>	<p>F8PT-IIg-h-27 Nabibigyang kahulugan ang mga simbolo at pahiwatig na ginamit sa akda</p>	<p>F8PD-IIg-h-27 Nasusuri ang katangian ng tauhan batay sa itinanghal na monologo na nakabatay sa ilang bahagi ng maikling kuwento</p>	<p>F8PS-IIg-h-28 Naipaliliwa-nag ang sariling kaisipan at pananaw nang malinaw at makabuluhan</p>	<p>F8PU-IIg-h-28 Pasulat na wawakasan ang maikling kuwento sa pagbubuo o pagbibigay ng makabuluhang obserbasyon</p>	<p>F8WG-IIg-h-28 Nabibigyang-katangian ang piling tauhan sa maikling kuwento gamit ang mga kaantasan ng pang-uri</p>	<p>F8EP-IIg-h-10 Nakikipanayam sa mga taong may malawak na kaalaman at karanasan tungkol sa paksa</p>
<p>Pangwakas na Gawain (8 sesyon)</p> <p>F8PN-III-j-27 Nabibigyang interpretasyon ang tulang napakingsan</p>	<p>F8PB-III-j-28 Naihahambing ang anyo at mga elemento ng tulang binasa sa iba pang anyo ng tula</p>	<p>F8PT-III-j-28 Natutukoy ang nakakubling kahulugan sa mga talinghaga sa tula</p>	<p>F8PD-III-j-28 Nasusuri ang tono at damdamin ng tula batay sa napanood at narinig na paraan ng pagbigkas</p>	<p>F8PS-III-j-29 Nabibigkas nang madamdamin ang tulang isinulat</p>	<p>F8PU-III-j-29 Naisusulat ang isang orihinal na tulang may apat o higit pang saknong sa alinmang anyong tinalakay, gamit ang paksang pag-ibig sa kapwa, bayan o kalikasan</p>	<p>F8WG-III-j-29 Nagagamit nang wasto ang masining na antas ng wika sa pagsulat ng tula</p>	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

IKATLONG MARKAHAN

TEMA	Kontemporaryong Panitikan Tungo sa Kultura at Panitikang Popular
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ng pag-unawa sa kaugnayan ng panitikang popular sa kulturang Pilipino
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Ang mag-aaral ay nakabubuo ng kampanya tungo sa panlipunang kamalayan sa pamamagitan ng multimedia (social media awareness campaign)
PANITIKAN	Popular na babasahin (pahayagan, komiks, magasin, kontemporaryong dagli), komentaryong panradyo, dokumentaryong pantelebisyon, pelikula
GRAMATIKA	Mga Salitang Gamit sa Komunikasyong Impormal Mga Hudyat ng Konsepto ng Pananaw Mga Hudyat ng Kaugnayang Lohikal Tamang Gamit ng mga Komunikatibong Pahayag
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakindingan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
<p>Popular na babasahin (8 sesyon)</p> <p>F8PN-IIIa-c-28 Nabibigyang-reaksiyon ang narinig na opinyon ng kausap tungkol sa isang isyu</p>	<p>F8PB-IIIa-c-29 Naihahambing ang tekstong binasa sa iba pang teksto batay sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paksa - layon - tono - pananaw - paraan ng pagkakasulat - pagbuo ng salita - pagbuo ng talata - pagbuo ng pangungusap 	<p>F8PT-IIIa-c-29 Nabibigyang-kahulugan ang mga linggo na ginagamit sa mundo ng <i>multimedia</i></p>	<p>F8PD-IIIa-c-29 Naiiugnay ang tema ng tinalakay na panitikang popular sa temang tinatalakay sa napanood na programang pantelebisyon o <i>video clip</i></p>	<p>F8PS-IIIa-c-30 Nailalahad nang maayos at mabisa ang nalikom na datos sa pananaliksik</p>	<p>F8PU-IIIa-c-30 Nagagamit ang iba't ibang estratehiya sa pangangalap ng mga ideya sa pagsulat ng balita, komentaryo, at iba pa</p>	<p>F8WG-IIIa-c-30 Nagagamit sa iba't ibang sitwasyon ang mga salitang ginagamit sa impormal na komunikasyon (balbal, kolokyal, banyaga)</p>	
<p>Kontemporaryong Programang Panradyo (8 sesyon)</p> <p>F8PN-IIIId-e-29 Napag-iiba ang katotohanan (<i>facts</i>) sa hinuha (<i>inferences</i>), opinyon at personal na</p>	<p>F8PB-IIIId-e-30 Naiisa-isa ang mga positibo at negatibong pahayag</p>	<p>F8PT-IIIId-e-30 Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginagamit sa <i>radio broadcasting</i></p>	<p>F8PD-IIIId-e-30 Naiiugnay ang balitang napanood sa balitang napakindingan at naibibigay ang sariling</p>	<p>F8PS-IIIId-e-31 Nailalahad nang maayos at wasto ang pansariling papanaw, opinyon at saloobin</p>	<p>F8PU-IIIId-e-31 Naisusulat nang wasto ang isang dokumentaryong panradyo</p>	<p>F8WG-IIIId-e-31 Nagagamit ang mga angkop na ekspresyon sa paghahayag ng konsepto ng pananaw</p>	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakindingan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
interpretasyon ng kausap			opinyon tungkol sa mga ito			(ayon, batay, sang-ayon sa, sa akala, iba pa)	
Kontemporaryong Programang Pantelebisyon (8 sesyon) F8PN-IIIe-f-30 Nailalahad sa sariling pamamaraan ang mga napakindingang pahayag o mensahe	F8PB-IIIe-f-31 Nahihinuha ang paksa, layon at tono ng akdang nabasa	F8PT-IIIe-f-31 Natutukoy ang mga tamang salita sa pagbuo ng isang <i>puzzle</i> na may kaugnayan sa paksa	F8PD-IIIe-f-31 Nasusuri ang isang programang napanood sa telebisyon ayon sa itinakdang mga pamantayan	F8PS-IIIe-f-32 Naipapahayag sa lohikal na paraan ang mga pananaw at katuwiran	F8PU-IIIe-f-32 Nagagamit sa pagsulat ng isang dokumentaryong pantelebisyon ang mga ekspresyong nagpapakita ng kaugnayang lohikal	F8WG-IIIe-f-32 Nagagamit nang wasto ang mga ekspresyong hudyat ng kaugnayang lohikal (dahilan-bunga, paraan-resulta)	
Pelikula (8 sesyon) F8PN-IIIg-h-31 Nailalahad ang sariling bayas o pagkiling tungkol sa interes at pananaw ng nagsasalita	F8PB-IIIg-h-32 Nasusuri ang napanood na pelikula batay sa: - paksa/tema - layon - gamit ng mga salita - mga tauhan	F8PT-IIIg-h-32 Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginagamit sa mundo ng pelikula	F8PD-IIIg-h-32 Naihahayag ang sariling pananaw tungkol sa mahahala-gang isyung mahihinuha sa napanood na pelikula	F8PS-IIIg-h-33 Naipaliliwanag ng pasulat ang mga kontradiksyon sa napanood na pelikula sa pamamagitan ng mga komunikati-bong pahayag	F8PU-IIIg-h-33 Nasusulat ang isang suring-pelikula batay sa mga itinakdang pamantayan	F8WG-IIIg-h-33 Nagagamit ang kahusayang gramatikal (may tamang bantas, baybay, magkakaugnay na pangungusap/ talata sa pagsulat ng isang suring- pelikula	
Pangwakas na Gawain (8 sesyon) F8PN-III-j-32 Naisa-isa ang mga hakbang sa pagbuo ng isang <i>social awareness campaign</i> tungkol sa isang paksa batay sa napakindingang paliwanag	F8PB-III-j-33 Nasusuri ang mga hakbang sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan ayon sa binasang mga impormasyon	F8PT-III-j-33 Naipaliliwanag ang mga salitang angkop na gamitin sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan	F8PD-III-j-33 Naipakikita sa isang <i>powerpoint presentation</i> ang mga angkop na hakbang sa pagbuo ng isang kampanyang panlipunan batay sa tema, panahon at tiyak na direksyon ng kampanya	F8PS-III-j-34 Nailalapat ang tamang damdamin sa mga pahayag na binuo para sa kampanyang panlipunan	F8PU-III-j-34 Nabubuo ang isang malinaw na (<i>social awareness campaign</i>) tungkol sa isang paksa na maisasagawa sa tulong ng multimedia	F8WG-III-j-34 Nagagamit ang angkop na mga komunikatibong pahayag sa pagbuo ng isang <i>social awareness campaign</i>	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

IKAAPAT NA MARKAHAN

TEMA	Florante at Laura: Isang Obra Maestrang Pampanitikan ng Pilipinas
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa isang dakilang akdang pampanitikan na mapagkukunan ng mahahalagang kaisipang magagamit sa paglutas ng ilang suliranin sa lipunang Pilipino sa kasalukuyan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Ang mag-aaral ay nakabubuo ng makatotohanang radio broadcast na naghahambing sa lipunang Pilipino sa panahon ni Balagtas at sa kasalukuyan
PANITIKAN	<i>Florante at Laura</i>

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakindingan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
(Linggo 1-2) F8PN-IVa-b-33 Nahihinuha ang kahalagahan ng pag-aaral ng <i>Florante at Laura</i> batay sa napakindingang mga pahiwatig sa akda	F8PB-IVa-b-33 Natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng: - pagtukoy sa kalagayan ng lipunan sa panahong nasulat ito - pagtukoy sa layunin ng pagsulat ng akda - pagsusuri sa epekto ng akda pagkatapos itong isulat	F8PT-IVa-b-33 Nabibigyang-kahulugan ang matatalinghagang pahayag a binasa	F8PD-IVa-b-33 Napaghahambing ang mga pangyayari sa napanood na teleserye at ang kaugnay na mga pangyayari sa binasang bahagi ng akda	F8PS-IVa-b-35 Naipahahayag ang sariling pananaw at damdamin sa ilang pangyayari sa binasa	F8PU-IVa-b-35 Naibibigay ang sariling puna sa kahusayan ng may-akda sa paggamit ng mga salita at pagpapakahulugan sa akda	F8WG-IVa-b-35 Nailalahad ang damdamin o saloobin ng may-akda, gamit ang wika ng kabataan	
(Linggo 3-4) F8PN-IVc-d-34 Nailalahad ang mahahalagang pangyayari sa napakindingang aralin	F8PB-IVc-d-34 Nasusuri ang mga pangunahing kaisipan ng bawat kabanatang binasa	F8PT-IVc-d-34 Nabibigyang-kahulugan ang : -matatalinghagang ekspresyon - tayutay - simbolo	F8PD-IVc-d-34 Nailalahad ang sariling karanasan o karanasan ng iba na maitutulad sa napanood na palabas sa telebisyon o pelikula na may temang pag-ibig, gaya ng sa akda	F8PS-IVc-d-36 Nabibigkas nang madamdamin ang isinulat na monologo tungkol sa iba't ibang damdamin	F8PU-IVc-d-36 Naisusulat sa isang monologo ang mga pansariling damdamin tungkol sa: - pagkapoot - pagkatakot - iba pang	F8WG-IVc-d-36 Nagagamit ang ilang tayutay at talinghaga sa isang simpleng tulang tradisyunal na may temang pag-ibig	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakindingan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
					damdamin		
(Linggo 4-5) F8PN-IVd-e-35 Nasusuri ang mga katangian at tono ng akda batay sa napakindingang mga bahagi	F8PB-IVd-e-35 Naipaliliwanag ang sariling saloobin/ impresyon tungkol sa mahahalagang mensahe at damdaming hatid ng akda	F8PT-IVd-e-35 Nabibigyang- kahulugan ang mahihirap na salitang mula sa aralin batay sa denotatibo at konotatibong kahulugan	F8PD-IVd-e-35 Naibabahagi ang nadarama matapos mapanood ang isang <i>music video</i> na may temang katulad ng aralin	F8PS-IVd-e-37 Nabibigkas nang madamdamin ang mga sauladong berso ng <i>Florante at Laura</i>	F8PU-IVd-e-37 Naisusulat ang ilang saknong tungkol sa pag-ibig sa anyo ng isang makabuluhang tula	F8WG-IVd-e-37 Nalalapatan ng himig ang isinulat na orihinal na tula na may tamang anyo at kaisahan	
(Linggo 6-7) F8PN-IVf-g-36 Nailalarawan ang tagpuan ng akda batay sa napakindingan	F8PB-IVf-g-36 Nailalahad ang mahahalagang pangyayari sa aralin	F8PT-IVf-g-36 Nabibigyang- kahulugan ang mga piling salita na di -lantad ang kahulugan batay sa pagkakagamit sa pangungusap	F8PD-IVf-g-36 Nagbibigay reaksyon sa isang programang pantelebisyon na may paksang katulad ng araling binasa	F8PS-IVf-g-38 Natatalakay ang aralin gamit ang estratehiya ng : <ul style="list-style-type: none"> - Simula - Pataas na aksyon - Kasukdulan - Kakalasan - Wakas 	F8PU-IVf-g-38 Nakasusulat ng sariling talumpating nanghihikayat tungkol sa isyung pinapaksa sa binasa	8WG-IVf-g-38 Nagagamit nang wasto ang mga salitang nanghihikayat	
(Linggo 7-8) F8PN-IVg-h-37 Nailalahad ang damdaming namamayani sa mga tauhan batay sa napakindingan	F8PB-IVg-h-37 Nasusuri ang mga sitwasyong nagpapakita ng Iba't ibang damdamin at motibo ng mga tauhan	F8PT-IVg-h-37 Naibibigay ang kahulugan ng salitang di pamilyar gamit ang kontekswal na pahiwatig	F8PD-IVg-h-37 Naibabahagi ang isang senaryo mula sa napanood na teleserye, pelikula o balita na tumatalakay sa kasalukuyang kalagayan ng bayan	F8PS-IVg-h-39 Pasalitang naihahambing ang mga pangyayari sa lipunang Pilipino sa kasalukuyang panahon	F8PU-IVg-h-39 Nasusulat ang isang islogan na tumatalakay sa paksa ng aralin	F8WG-IVg-h-39 Nagagamit ang mga hudyat ng pagsusunod-sunod ng mga hakbang na maisasagawa upang magbago ang isang bayan	
(Linggo 9-10) Pangwakas na Gawain F8PN-IVi-j-38 Mapanuring nakikinig upang matalinong makalahok sa mga diskusiyon sa klase	F8PB-IVi-j-38 Natutukoy ang mga hakbang sa pagsasagawa ng isang kawili-wiling <i>radio broadcast</i> batay sa nasaliksik na impormasyon tungkol dito	F8PT-IVi-j-38 Nabibigyang pansin ang mga angkop na salitang dapat gamitin sa isang <i>radio broadcast</i>	F8PD-IVi-j-38 Nailalapat sa isang <i>radio broadcast</i> ang mga kaalamang natutuhan sa napanood sa telebisyon na programang nagbabalita	F8PS-IVi-j-40 Matalinong nakilahok sa mga talakayan sa klase	F8PU-IVi-j-40 Naipahahayag ang pansariling paniniwala at pagpapahalaga gamit ang mga salitang naghahayag ng pagsang-ayon at pagsalungat (Hal.: totoo-ngunit)	F8WG-IVi-j-40 Naisusulat at naisasagawa ang isang makatotoha-nang radio broadcast na naghahambing sa lipunang Pilipino sa panahong naisulat ang <i>Florante at Laura</i> at sa kasalukuyan	F8EP-IVi-j-11 Nasasaliksik ang mga hakbang sa pagsasagawa ng isang <i>radio broadcast</i>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
UNANG MARKAHAN		
Karunungan-bayan/Tula (6 na sesyon)		
Nahuhulaan ang mahahalagang kaisipan at sagot sa mga karunungan-bayang napakinggan	F8PN-Ia-c-20	1.Landas sa Pagbasa.Ika-6.1999.pp.56-60* 2.Timbulan.Ika-II.2001.pp.4-7*
Naiuugnay ang mahahalagang kaisipang nakapaloob sa mga karunungan-bayan sa mga pangyayari sa tunay na buhay sa kasalukuyan	F8PB-Ia-c-22	1. EASE Filipino III.Modyul 1.pp.1-33 2. EASE Filipino III. Modyul 2.pp.28-33 3. EASE Filipino III. Modyul 3.pp.26-28
Naisusulat ang sariling bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan na angkop sa kasalukuyang kalagayan	F8PS-Ia-c-20	1.Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.p.29*
Nagagamit ang paghahambing sa pagbuo ng alinman sa bugtong, salawikain, sawikain o kasabihan (eupemistikong pahayag)	F8WG-Ia-c-17	1.Filipino sa Bagong Henerasyon I. 1997.pp.86-88*
Alamat/Maikling Kuwento (6 na sesyon)		
Nailalahad ang sariling pananaw sa pagiging makatotohanan/ di-makatotohanan ng mga puntong binibigyang diin sa napakinggan	F8PN-Id-f-21	1.OHSP Filipino .Alamat Aralin 1-2 & 4 2.EASE Filipino III.Modyul 4.pp.20,21
Nasusuri ang pagkakabuo ng alamat batay sa mga elemento nito	F8PB-Id-f-23	1.OHSP Filipino .Alamat Aralin 1
Naibibigay ang kahulugan ng mata-talinghagang pahayag sa alamat	F8PT-Id-f-20	1.OHSP Filipino .Alamat Aralin 1
Nabubuo ang angkop na pagpapasiya sa isang sitwasyon gamit ang: -pamantayang pansarili -pamantayang itinakda	F8PS-Id-f-21	1.EASE Filipino III. Modyul 3.pp.26-28
Nakasusulat ng sariling alamat tungkol sa mga bagay na maaaring ihambing sa sarili	F8PU-Id-f-21	1.Gintong Pamana I.1997.p.31*
Epiko (7 sesyon)		
Nakikinig nang may pag-unawa upang : - mailahad ang layunin ng napakinggan - maipaliwanag ang pagkakaugnay-ugnay ng mga pangyayari	F8PN-Ig-h-22	1. OHSP Filipino .Epiko Aralin 1.pp.1-32 2. Gintong Pamana I.1997.p.10* 3. Gintong Pamana I.2000.p.25*
Napauunlad ang kakayahang umunawa sa binasa sa pamamagitan ng: - paghihinuha batay sa mga ideya o pangyayari sa akda -dating kaalaman kaugnay sa binasa	F8PB-Ig-h-24	1. EASE Filipino III. Modyul 2.pp.30,31 2. EASE Filipino III. Modyul 3.p.31 3. Gangsa I. 2003.p.165*
Nakikilala ang kahulugan ng mga piling salita/ pariralang ginamit sa akdang epiko ayon sa: -kasing -kahulugan at kasalungat na kahulugan -talinghaga	F8PT-Ig-h-21	1. OHSP Filipino. Epiko Aralin 1-2 2. Gintong Pamana I.1997.p.22*
Nagagamit ang iba't ibang teknik sa pagpapalawak ng paksa: -paghahawig o pagtutulad -pagbibigay depinisyon -pagsusuri	F8PS-Ig-h-22	1.Dagitab III.2002.p.141*
Naisusulat ang talatang:	F8PU-Ig-h-22	1. EASE Filipino II. Modyul 2,16,19-20

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
-binubuo ng magkakaugnay at maayos na mga pangungusap - nagpapa-hayag ng sariling palagay o kaisipan -nagpapakita ng simula, gitna, wakas		2. Landas sa Wika at Panitikan I.1997.pp.44-46* 3. Wika at Panitikan IV.2000.p.13*
Nagagamit ang mga hudyat ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (dahil,sapagkat,kaya,bunga nito, iba pa)	F8WG-Ig-h-22	1. Gintong Pamana I.1997.pp.30-31* 2. Gintong Pamana I. 2000.p.32* 3. EASE Filipino I.Modyul 1.pp.38-44 4. EASE Filipino I. Modyul 2.pp.36,37
Pangwakas na Gawain (8 sesyon)		
Naipaliliwanag ang mga hakbang sa paggawa ng pananaliksik ayon sa binasang datos	F8PB-II-j-25	1.EASE Filipino I.Modyul 15.pp.20-23
Naiisa-isa ang mga hakbang ng pananaliksik mula sa <i>video clip</i> na napanood sa <i>youtube</i> o iba pang pahatid pangmadla	F8PD-II-j-22	1.EASE Filipino II.Modyul 8 & 19
IKALAWANG MARKAHAN		
Tula (7 sesyon)		
Napipili ang mga pangunahin at pantulong na kaisipang nakasaad sa binasa	F8PB-IIa-b-24	1 .Landas sa Pagbasa.Ika-6.1999.pp.31-34 (hindi kabilang ang pagsasanay)* 2. Timbulan.Ika-II.2001.pp.29-33* 3. Timbulan.Ika-II.2001.pp.66-69* 4. Gintong Pamana I.1997.pp.9,106* 5. Landas sa Wika at Panitikan I.1997.p.206* 6. Timbulan III. 1998.p.49* 7. Gintong Pamana II.1997.p.65* 8. Timbulan II.2001.p.32*
Nasusuri ang paraan ng pagbigkas ng tula ng mga kabataan sa kasalukuyan batay sa napanood (maaaring sa <i>youtube</i> o sa <i>klase</i>)	F8PD-IIa-b-23	1.Filipino II.1997.Current Events Digest,Inc.p.182*
Balagtasang (8 sesyon)		
Naibibigay ang opinyon at katuwiran tungkol sa paksa ng balagtasang	F8PB-IIc-d-25	1. Wika at Panitikan III.2000.p.345*
Naipaliliwanag ang mga eupimistiko o masining na pahayag na ginamit sa balagtasang	F8PT-IIc-d-24	1. Dagitab III.2002..p.317* 2. Filipino III.1997.p.110* 3. EASE Filipino I.Modyul 9.pp.15-18
Naipakikita ang kasanayan sa pagsulat ng isang tiyak na uri ng paglalahad na may pagsang-ayon at pagsalungat	F8PU-IIc-d-25	1.EASE Filipino II.Modyul 10 & 15
Sarswela (8 sesyon)		
Naisasalaysay ang magkakaugnay na pangyayari sa napakinggan	F8PN-IIe-f-25	1.Dagitab III.2002.p.64*
Naipahahayag ang pangangatuwiran sa napiling alternatibong solusyon o proposisyon sa suliraning inilalahad sa tekstong binasa	F8PB-IIe-f-25	1.EASE Filipino II. Modyul 1,3,10 & 14
Naibibigay ang kasing-kahulugan at kasalungat na kahulugan ng mahihirap na salitang ginamit sa akda	F8PT-IIe-f-25	1.EASE Filipino II.Modyul 10 & 19
Naisasagawa ang sistematikong pananaliksik tungkol sa paksa gamit ang iba't ibang batis ng impormasyon resorses	F8EP-IIe-f-9	1.EASE Filipino III. Modyul 1.p.8
Sanaysay (6 sesyon)		
Nahihinuha ang nais ipahiwatig ng sanaysay na napakinggan	F8PN-II-f-g-25	1.Timbulan.Ika-II.2001.pp.95-98, 114-117* 2. Gintong Pamana I.1997.p.119* 3. Gangsa I. 2003.p.112* 4. Filipino IV.1997.pp.82-90*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
		5. Dagitab III.2002.pp.164-166*
Naipaliliwanag ang tema at mahahalagang kaisipang nakapaloob sa akda	F8PB-IIf-g-26	1. Gintong Pamana II.1997.pp.43,45* 2. Timbulan II.1997.p.98*
Naialalahad nang maayos ang pansariling pananaw, opinyon at saloobin kaugnay ng akdang tinalakay	F8PS-IIif-g-27	1. EASE Filipino II.Modyul 15,22-23 2. EASE Filipino III.Modyul 1,3- 4
Napipili ang isang napapanahong paksa sa pagsulat ng isang sanaysay	F8PU-IIif-g-27	1. Wika at Panitikan III.1999.p.80* 2. Timbulan II.p.117*
Nagagamit ang iba't ibang paraan ng pagpapahayag (pag-iisa-isa, paghahambing, at iba pa) sa pagsulat ng sanaysay	F8WG-IIif-g-27	1. Landas sa Wika at Panitikan I.1997.p.166* 2. Wika at Panitikan III.1999.pp.37-39*
Maikling Kuwento (7 sesyon)		
Nabibigyang-katangian ang mga tauhan batay sa napakinggang paraan ng kanilang pananalita	F8PN-IIg-h-26	1. Timbulan.Ika-II.2001.pp.82-89 * 2. Timbulan III. 1998.p.109* 3. Filipino II.1997.p.73* 4. Gintong Pamana II.1997.p.178*
Naiuugnay ang mga kaisipan sa akda sa mga kaganapan sa sarili, lipunan, at daigdig	F8PB-IIg-h-27	1.EASE Filipino .IV. Modyul 14.p.27-30
Nabibigyang kahulugan ang mga simbolo at pahiwatig na ginamit sa akda	F8PT-IIg-h-27	1. Dagitab III.2002.p.126* 2. Filipino II.1997.pp.47,116*
Naipaliliwa-nag ang sariling kaisipan at pananaw nang malinaw at makabuluhan	F8PS-IIg-h-28	1.EASE Filipino II.Modyul 19 & 22 2.EASE Filipino III.Modyul 3 & 4 3. Gintong Pamana,1997.p.179*
Pasulat na wawakasan ang maikling kuwento sa pagbuuod o pagbibigay ng makabuluhang obserbasyon	F8PU-IIg-h-28	1. Filipino sa Bagong Henerasyon I. 1997.pp.242-244* 2. Dagitab III.2002. p.163* 3. Wika at Panitikan IV.2000.p.55* 4. Filipino II.1997.Current Events Digest,Inc.p.74*
Nabibigyang-katangian ang piling tauhan sa maikling kuwento gamit ang mga kaantasan ng pang-uri	F8WG-IIg-h-28	1.Gintong Pamana I.1997.p.139
Nakikipanayam sa mga taong may malawak na kaalaman at karanasan tungkol sa paksa	F8EP-IIg-h-10	1. Gintong Pamana I.1997.p.61* 2. Dagitab III.2002.p.65;319-323*
Pangwakas na Gawain (8 sesyon)		
Nabibigyang interpretasyon ang tulang napakinggan Pangwakas na Gawain(8 sesyon)	F8PN-III-j-27	1. Timbulan.Ika-II.2001.pp.110-114 (hindi kabilang ang pagsasanay)* 2. EASE Filipino III. Modyul 1,pp.6-9
Naihahambing ang anyo at mga elemento ng tulang binasa sa iba pang anyo ng tula	F8PB-III-j-28	1.EASE Filipino III. Modyul 1.p.10
Natutukoy ang nakakubling kahulugan sa mga talinghaga sa tula	F8PT-III-j-28	1.EASE Filipino III. Modyul 1.p.8
IKATLONG MARKAHAN		
Popular na babasahin (8 sesyon)		
Naihahambing ang tekstong binasa sa iba pang teksto batay sa: - paksa - layon - tono - pananaw - paraan ng pagkakasulat - pagbuo ng salita - pagbuo ng talata - pagbuo ng	F8PB-IIIa-c-29	1. EASE Filipino II.Modyul 3-4,6-10,14,16,19-22 2. Gintong Pamana I.1997.p.44*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
pangungusap		
Nagagamit ang iba't ibang estratehiya sa pangangalap ng mga ideya sa pagsulat ng balita, komentaryo, at iba pa	F8PU-IIIa-c-30	1. EASE Filipino II. Modyul 5, pp.14-22 2. Gintong Pamana I.1997.p.253*
Nagagamit sa iba't ibang sitwasyon ang mga salitang ginagamit sa impormal na komunikasyon (balbal, kolokyal, banyaga)	F8WG-IIIa-c-30	1.EASE Filipino II.Modyul 13.p.9
Kontemporaryong Programang Panradyo (8 sesyon)		
Naiisa-isa ang mga positibo at negatibong pahayag	F8PB-IIIId-e-30	1.EASE Filipino II.Modyul 16.p.4-6
Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginagamit sa <i>radio broadcasting</i>	F8PT-IIIId-e-30	1.EASE Filipino II. Modyul 5, pp.1-33
Naiuugnay ang balitang napanood sa ng napakinggan at naibibigay ang sariling opinyon tungkol sa mga ito	F8PD-IIIId-e-30	1.EASE Filipino II. Modyul 5, pp.1-33
Nailahad nang maayos at wasto ang pansariling pananaw, opinyon at saloobin	F8PS-IIIId-e-31	1.EASE Filipino II.Modyul 15 & 23 2.EASE Filipino III.Modyul 1 & 3
Kontemporaryong Programang Pantelebisyon (8 sesyon)		
Natutukoy ang mga tamang salita sa pagbuo ng isang <i>puzzle</i> na may kaugnayan sa paksa	F8PT-IIIe-f-31	1. Dagitab III.2002.p.257* 2. EASE FIL I.Modyul 1.p.36
Naipapahayag sa lohikal na paraan ang mga pananaw at katuwiran	F8PS-IIIe-f-32	1.EASE Filipino II.Modyul 8 ,19 & 22 2.EASE Filipino III.Modyul 4, pp.12-14
Pelikula (8 sesyon)		
Nasusuri ang napanood na pelikula batay sa: - paksa/tema - layon - gamit ng mga salita - mga tauhan	F8PB-IIIg-h-32	1.EASE Filipino II.Modyul 8 ,19 & 22 2.EASE Filipino III.Modyul 4, pp.12-14
Nagagamit ang kahusayang gramatikal (may tamang bantas, baybay, magkakaugnay na pangungusap/ talata sa pagsulat ng isang suring- pelikula	F8WG-IIIg-h-33	1. EASE Filipino II.Modyul 8 & 23 2. Gintong Pamana I.1997. pp.71-73*
Pangwakas na Gawain (8 sesyon)		
Naialapat ang tamang damdamin sa mga pahayag na binuo para sa kampanyang panlipunan	F8PS-IIIi-j-34	1.EASE Filipino II.Modyul 8 & 19
IKAAPAT NA MARKAHAN		
(Linggo 1-2)		
Nahihinuha ang kahalagahan ng pag-aaral ng <i>Florante at Laura</i> batay sa napakinggang mga pahiwatig sa akda	F8PN-IVa-b-33	1.EASE Filipino II.Modyul 12,18 & 24
Natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng: - pagtukoy sa kalagayan ng lipunan sa panahong nasulat ito - pagtukoy sa layunin ng pagsulat ng akda -pagsusuri sa epekto ng akda pagkatapos itong isulat	F8PB-IVa-b-33	1. EASE Filipino II.Modyul 13 & 15 2. Gintong Pamana I.1997.p.229* 3. Wika at Panitikan III.1999.p.62*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
Napaghahambing ang mga pangyayari sa napanood na teleserye at ang kaugnay na mga pangyayari sa binasang bahagi ng akda	F8PD-IVa-b-33	1. Wika at Panitikan III.1999.p.80* 2. Timbulan II.p.117*
Naibibigay ang sariling puna sa kahusayan ng may-akda sa paggamit ng mga salita at pagpapakahulugan sa akda	F8PU-IVa-b-35	1.EASE Filipino II.Modyul 19.pp.4-18
Nailalahad ang damdamin o saloobin ng may- akda, gamit ang wika ng kabataan	F8WG-IVa-b-35	1. Landas sa Wika at Panitikan I.1997.pp.48-50* 2. Timbulan III.1998..p.49*
(Linggo 3-4)		
Nabibigyang-kahulugan ang : -matatalinghagang ekspresyon - tayutay - simbolo	F8PT-IVc-d-34	1. Landas sa Wika at Panitikan I.1997.p.166* 2. Wika at Panitikan III.1999.pp.37-39*
Nabibigkas nang madamdamin ang isinulat na monologo tungkol sa iba't ibang damdamin	F8PS-IVc-d-36	1.EASE Filipino II.Modyul 19.pp.4-18
(Linggo 4-5)		
Nabibigkas nang madamdamin ang mga sauladong berso ng <i>Florante at Laura</i>	F8PS-IVd-e-37	1.EASE Filipino II.Modyul 6,12,18 & 24
(Linggo 6-7)		
Nabibigyang- kahulugan ang mga piling salita na di -lantad ang kahulugan batay sa pagkakagamit sa pangungusap	F8PT-IVf-g-36	1.Gintong Pamana I.1997.p.38*
Natatalakay ang aralin gamit ang estratehiya ng : - Simula - Pataas na aksyon - Kasukdulan - Kakalasan -Wakas	F8PS-IVf-g-38	1.Wika at Panitikan III.1999.p.277*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSSARY

CABLA	Communicative Activity Based Language Approach o CABLA ay isang paraan ng pagtuturo ng wika sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga panuto sa target na wika upang maisagawa ng mga mag-aaral o ng tagapakinig.
Dugtungan	Isang pamamaraang ginagamit sa pagsasalaysay muli ng napakinggan o nabasang kuwento sa pamamagitan ng pagsasabi ng mga pangyayari nito nang may tamang pagkakasunod-sunod. w
Estratehiya sa Pag-aaral	Mga kakayahan upang mapalawak ang kakayahan ng mag-aaral.
Kaalaman sa Aklat at Limbag	Kakayahan na maunawaan ng ugnayan ng teksto at larawan at ang limbag ay may kahulugan (Strickland & Schickedanz, 2004). Kasama din 188itto ang pagkakaunawa ng mga babala, paalala at logo na makikita sa ating kapaligiran (Kassow, 2006).
Kamalayang Ponolohiya	Pag-unawa na ang bawat tunog ay may katumbas na letra, at ang bawat salita ay binubuo ng pantig, ang bawat pangungusap ay binubuo ng mga salita.
Kasanayan ng Wika	Kasanayan sa paggamit ng wika sa pasalita o pasulat na pakikipagtalastasan na isinasaalang –alang ang mga tuntunin sa grammar, sa pagbaybay ng mga salita sa Filipino
OPAC	Online Public Access Catalog o OPAC. Ito ay isang online na sistema ng card catalog o talaan ng mga print at non-print na kagamitan sa loob ng silid-aklatan.
Palabigkasan at Pagkilala sa Salita	Pagkaunawa na ang mga nakalimbag na salita ay binubuo ng mga letra na may kaniya-kaniyang tunog at pinagsasama-sama upang makabuo ng mga salitang may kahulugan
Pagsulat at Pagbaybay/Komposisyon	Isang gawaing naug-uugat mula sa pagtatamo ng kasanayan at kung paano ginagamit ang wika hanggang sa ang kasanayang ito ay aktwal na magamit sa paraang pasulat (Rivers, 1975) na isinasaalang alang ang mga pamantayan sa mabisang pagpapahayag ng naisip at nadarama.
Pag-unawa sa Binasa	Isang aktibong proseso sa pagbuo ng kahulugan (Anderson at Pearson, 1984; Spiro 1980) sa pamamagitan ng pag-uugnay ng tagabasa ng bagong impormasyong hango sa binasang teksto sa kaniyang dating kaalaman at karanasan.
Pag-unawa sa Napakinggan	Kakayahang matukoy at maunawaan kung ano ang sinasabi ng kausap (Yagang, 1993). Nakapaloob sa kasanayan na ito ang pag-unawa sa diin at bigkas, balarila at talasalitaan at pagpapakahulugan sa nais iparating ng tagapagsalita (Howatt at Dakin, 1974, binanggit kay Yagang).
Pag-unlad ng Talasalitaan	Kasanayan upang maangkin ng mga mag-aaral ang kakayahang mabibigay ang kahulugan alinsunod sa gamit nito sa loob at labas ng isang kontesкто at magamit nang buong husay sa pakikipagtalastasan. (Channell, 1988)
Recount	Isang uri ng tekstong pang-impormasyon na naglalayon na maitala at mailarawan ang mga nakaraang karanasan nang may tamang pagkakasunod-sunod. Kalimitan na ang kasali ang sumulat ng teksto sa pangyayaring isinasaad.
Tatas	Kakayahang magamit nang wasto ang wika sa pagsasalita, makabasa ng mga babasahin na angkop sa kaniyang edad at baiting nang may otomasiti.
Tekstong Pang-impormasyon	Kalipunan ng mga babasahing nagbibigay ng tunay at makatotohanang kaalaman tungkol sa kapaligiran (Duke & Bennett-Armistead, 2003). Ilan sa halimbawa nito ay procedural, expository, explanation, discussion at recount.
Wikang Binibigkas	Paggamit ng wika sa pasalitang pakikipagtalastasan na bunga ng masusing pakikinig sa tagapagsalita.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

CODE BOOK LEGEND

Sample: **F4EP-If-h-14**

LEGEND		SAMPLE	
First Entry	Learning Area and Strand/ Subject or Specialization	Filipino	F4
	Grade Level	Baitang 4	
Uppercase Letter/s	Domain/Content/ Component/ Topic	Estratehiya sa Pag-aaral	EP
			-
Roman Numeral <i>*Zero if no specific quarter</i>	Quarter	Unang Markahan	I
Lowercase Letter/s <i>*Put a hyphen (-) in between letters to indicate more than a specific week</i>	Week	Ika-anim hanggang ikawalong linggo	f-h
			-
Arabic Number	Competency	Nakasusulat ng balangkas ng binasang teskto sa anyong pangungusap o paksa	14

DOMAIN/ COMPONENT	CODE
Estratehiya sa Pag-aaral	EP
Kaalaman sa Aklat at Limbag	AL
Kamalayang Ponolohiya	KP
Komposisyon	KM
Pagpapahalaga sa Wika at Panitikan	PL
Pagsasalita/ Wikang Binibigkas	PS
Pagsulat at Pagbaybay	PU
Pagunawa sa Binasa	PB
Pag-unlad/ Paglinang ng Talasalitaan	PT
Pakikinig/ Pag-unawa sa Napakinggan	PN
Palabigkasan at Pagkilala sa Salita	PP
Panonood	PD
Wika at Gramatika/ Kayarian ng Wika	WG

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

REFERENCES

- Badayos, Paquito, *Metodolohiya sa Pagtuturo ng Wika*, (Makati City, Grandwater Publications and Research Corporation, 1999)
- Bureau of Elementary Education, *2002 Basic Education Curriculum*, (Pasig City: Department of Education, 2010)
- Bureau of Secondary Education, Department of Education. *Basic Education Curriculum*. Pasig City, 2002.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education Culture and Sport. *Desired Learning Competencies New Secondary Education Curriculum*. Pasig City, 1991.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education Culture and Sports. *Desired Learning Competencies Philippine Secondary Schools Learning Competencies*. Pasig City, 1998.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education *Secondary Education Curriculum*. Pasig City, 2010.
- Cooper, James David, *Literacy Helping Children Construct Meaning 3rd edition*, (Boston: Houghton Mifflin Company, 1997)
- Gunning, Thomas G., *Creating Literacy Instruction for All Children*, (MA Allyn & Bacon, 2000)
- Richards, Jack, *Curriculum Development in Language Teaching*, (USA: Cambridge University Press, 2001)
- Spodek, Bernard & Saracho Olivia N. Saracho. *Right from the Start, Teaching Children Ages to Eight*, (Massachusetts, Allyn and Bacon, 1994)
- Tompkins, Gail E, *Teaching Writing Balancing Process and Product*, (New Jersey: Prentice-Hall, Inc. 2000)